

Sygn. akt II KK 31/22

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie **A. R. M.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 22 marca 2022 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 1 i 3 k.p.k.

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 8 kwietnia 2021 r., sygn. akt II AKa (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 21 maja 2020 r., sygn. akt V K (...)

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. F. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych, w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji;**
- 3. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

A. R. M. został oskarżony o to, że:

1. od bliżej nieustalonego czasu do dnia 17 kwietnia 2018 roku w W., działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji, brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw polegających na doprowadzaniu osób starszych do niekorzystnego rozporządzenia ich mieniem za pomocą wprowadzenia ich w błąd co do swojej tożsamości i zamiaru zwrócenia mienia zabieranego pokrzywdzonym, tj. o czyn z art. 258 § 1 k.k.;
2. w dniu 21 lutego 2017 roku, ok. godz. 13:30, w W. przy ul. S., działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził M. T. P. do niekorzystnego rozporządzenia jego mieniem własnym w postaci pieniędzy w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonego przez nieustalone osoby podające się za funkcjonariuszy Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję w związku z nieprawidłowościami w firmie S. gdzie pokrzywdzony posiadał konto i nakłonił go do wyrzucenia pieniędzy w kwocie 26 000 zł z jego mieszkania przez okno, polecił zabrać i rozliczyć dwóm ustalonym osobom ww. mienie, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa i działając w zorganizowanej grupie przestępczej, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;
3. w dniu 16 marca 2017 roku, ok. godz. 12:00, w W. na ul. W., działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził E. S. do niekorzystnego rozporządzenia jej mieniem własnym w postaci pieniędzy w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonej przez nieustalone osoby podające się za funkcjonariuszy Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające ochronę jej pieniędzy przed kradzieżą i nakłonił jej do pobrania pieniędzy z kont bankowych w kwocie ogółem 60 000 zł oraz do pozostawienia ich pod kontenerem na odpady budowlane na ul. W. w W., polecił zabrać i rozliczyć dwóm ustalonym osobom ww. mienie, czyniąc sobie stały dochód z

- popelnianego przestępstwa i działając w zorganizowanej grupie przestępczej, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;
4. w dniu 16 marca 2017 roku, ok. godz. 14:00, w W. przy ul. Ż., działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził R. T. N. do niekorzystnego rozporządzenia jej mieniem własnym w postaci pieniędzy w kwocie 26 000 zł w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonej przez nieustaloną osobę podającą się za funkcjonariusza Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające na celu ochronę jej pieniędzy przed kradzieżą oraz nakłonieniu jej do pobrania tych pieniędzy z Oddziału W. na ul. Ż. i do pozostawienia ich przy kontenerze na śmieci przy ul. Ż., po odebraniu ich przez ustaloną osobę polecił jej przesłać je przelewem za pośrednictwem firmy W. wskazanej przez siebie osobie, czyniąc sobie stały dochód z popelnianego przestępstwa i działając w zorganizowanej grupie przestępczej, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;
5. w dniu 28 marca 2017 roku, ok. godz. 12:00, w W. przy zbiegu ul. M. i N., działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził Z. W. do niekorzystnego rozporządzenia jego mieniem własnym w postaci pieniędzy w kwocie 20 000 zł w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonego przez nieustalone osoby podające się za funkcjonariuszy Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję przeciwko osobom wyłudającym pieniądze z banków i nakłonieniu go do pobrania tych pieniędzy z Oddziału R. w W. na ul. M. oraz do pozostawienia ich w koszu na śmieci przy zbiegu ul. M. i N., po odebraniu ich przez ustaloną osobę, polecił jej przesłać je przelewem za pośrednictwem firmy W. wskazanej przez siebie osobie, czyniąc sobie stały dochód z popelnianego przestępstwa i działając w zorganizowanej grupie przestępczej, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;
6. w dniu 4 kwietnia 2017 roku, ok. godz. 17:30, w W. przy ul. P., działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi osobami podającymi

się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził T. W. do niekorzystnego rozporządzenia jej mieniem własnym w postaci pieniędzy w kwocie 22 500 zł w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonej przez nieustaloną osobę podającą się za funkcjonariusza Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające na celu rozpracowanie grupy przestępczej usiłującej uzyskać kredyt w banku na jej nazwisko i nakłonieniu jej do zawarcia umowy kredytu na kwotę 22 500 zł w oddziale banku (...), a następnie do pozostawienia tych pieniędzy w koszu na śmieci w pobliżu banku, po odebraniu ich przez ustaloną osobę, polecił jej przesłać je przelewem za pośrednictwem firmy W. wskazanej przez siebie osobie, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa i działając w zorganizowanej grupie przestępczej, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;

7. w dniu 10 kwietnia 2017 roku, ok. godz. 12:45, w W. przy Rondzie W., działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził M. G. do niekorzystnego rozporządzenia jej mieniem własnym w postaci pieniędzy w kwocie 25 000 zł w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonej przez nieustaloną osobę podającą się za funkcjonariusza Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające na celu rozpracowanie grupy przestępczej usiłującej wyłudzać kredyty w banku na podstawie podrobionych dokumentów na jej nazwisko i nakłonieniu jej do pobrania tych pieniędzy z oddziału B. przy A., a następnie do pozostawienia ich w koszu na śmieci w pobliżu tegoż banku, po odebraniu ich przez ustaloną osobę, polecił jej przesłać je przelewem za pośrednictwem firmy W. wskazanej przez siebie osobie, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa i działając w zorganizowanej grupie przestępczej, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;
8. w dniu 16 maja 2017 roku, ok. godz. 15:00, w W. przy ul. N., działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej,

doprowadził T. S. i J. K. do niekorzystnego rozporządzenia ich mieniem własnym w postaci pieniędzy w kwocie 10 000 zł w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonej przez nieustaloną osobę podającą się za funkcjonariusza Policji telefonicznie w błąd, iż zachodzi konieczność zbadania autentyczności pieniędzy przez Policję, nakłonieniu jej do przekazania tych pieniędzy osobie podającej się za policjanta, odebraniu ich przez ustaloną osobę i przekazaniu jej innej ustalonej osobie, polecił tej osobie przesłać je przelewem za pośrednictwem firmy W. wskazanej przez siebie osobie, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa i działając w zorganizowanej grupie przestępczej, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;

9. w dniu 17 maja 2017 roku, ok. godz. 11:00, w W. na ul. P. działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził T. S. i J. K. do niekorzystnego rozporządzenia ich mieniem własnym w postaci pieniędzy w kwocie 50 000 zł w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonych przez nieustalone osoby podające się za funkcjonariuszy Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające na celu ochronę ich pieniędzy przed kradzieżą i nakłonieniu ich do pobrania pieniędzy z kont bankowych oraz do przekazania ich ustalonej osobie, polecił odbierającemu przekazać zabrane mienie innej ustalonej osobie, celem rozliczenia i przesłania przelewem za pośrednictwem firmy W. wskazanej przez siebie osobie, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa i działając w zorganizowanej grupie przestępczej, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;
10. w dniu 18 maja 2017 roku, ok. godz. 14:40, w W. przy ul. S., działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził J. i G. B. do niekorzystnego rozporządzenia ich mieniem własnym w postaci pieniędzy w kwocie 30 000 zł w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonych przez nieustalone osoby podające się za funkcjonariuszy Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności

służbowe przez Policję mające na celu ochronę ich pieniędzy przed kradzieżą i nakłonieniu ich do pobrania tych pieniędzy z Oddziału Banku P. na ul. S. oraz do przekazania ich ustalonej osobie, polecił po odebraniu mienia trzem ustalonym osobom dokonać rozliczenia jego części między siebie oraz przesianie pozostałej kwoty przelewem za pośrednictwem firmy W. wskazanej przez siebie osobie, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa i działając w zorganizowanej grupie przestępczej, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. art. 65 § 1 k.k.;

11. w dniu 22 maja 2017 roku, ok. godz. 16:20, w W. przy ul. P., działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził M. K. do niekorzystnego rozporządzenia jego mieniem własnym w postaci pieniędzy w kwocie 20 000 zł w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonego przez nieustaloną osobę podającą się za funkcjonariusza Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające na celu ochronę jego pieniędzy przed kradzieżą i nakłonieniu go do pobrania tych pieniędzy z Oddziału Banku M. na ul. G. oraz pozostawienia ich w śmietniku przy wiacie przystankowej R. w rejonie ulic P., G. i P., po odebraniu ich ze śmietnika przez ustaloną osobę i przekazaniu ich innej osobie, polecił trzem ustalonym osobom dokonać rozliczenia pomiędzy sobą 6 000 zł, a kwotę 14 000 zł przesłać przelewem za pośrednictwem firmy W. wskazanej przez siebie osobie, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa i działając w zorganizowanej grupie przestępczej, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;
12. w dniu 10 czerwca 2017 roku, ok. godz. 16:00, w W. na ul. N., działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu ustaloną osobą i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził W. A. W. do niekorzystnego rozporządzenia jej własnym mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 15 000 zł w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonej przez nieustalone osoby podające się za funkcjonariuszy Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające na celu

ochronę jej mienia przed przestępcami i nakłonieniu jej do spakowania go i wyrzucenie przez okno swojego mieszkania, po zabraniu ww. mienia przez nieustaloną osobę, zabrał je od tej osoby za pośrednictwem innej nieustalonej osoby celem dalszego nim dysponowania, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. z art. 65 § 1 k.k.;

13. nieustalonego dnia, nie później niż w dniu 28 czerwca 2017 roku, ok. godz. 17:00 w W., działając wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził nieustalonego pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia jego mieniem własnym w postaci wyrobów ze złota o wartości nie mniejszej niż 1050 zł w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonego przez nieustaloną osobę podającą się za funkcjonariusza Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające na celu ochronę jego mienia przed kradzieżą i nakłonieniu pokrzywdzonego do przekazania go nieustalanej osobie, zabrał ww. mienie za pośrednictwem ustalonej osoby celem dalszego nim dysponowania, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa i działając w zorganizowanej grupie przestępczej, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;
14. w dniu 11 lipca 2017 roku, po godz. 16, w W. na ul. P., P., J., działając wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził A. L. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem jego matki J. L. w postaci pieniędzy w kwocie 33 000 zł, w ten sposób że po wprowadzeniu go przez nieustaloną osobę podającą się za funkcjonariusza Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające na celu ochronę mienia jego matki przed kradzieżą i nakłonieniu go do pobrania ww. sumy w oddziałów Banku (...) SA w W. na ul. P., J. i do przekazania go nieustalanej osobie podającej się przedstawiciela Policji, po odebraniu tego mienia przez tę osobę, zabrał je od niej za pośrednictwem ustalonej osoby celem dalszego nim

dysponowania, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa i działając w zorganizowanej grupie przestępczej, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;

15. w dniu 20 lutego 2018 roku, ok. godz. 13:00, przy ul. G. i S. w R., woj. (...), działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi podającymi się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził Z. S. do niekorzystnego rozporządzenia jej własnym mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 20 000 zł w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonej przez nieustalone osoby podające się za funkcjonariuszy Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające na celu ochronę jej mienia przed kradzieżą i nakłonieniu jej do pobrania ww. kwoty z oddziału banku W. na ul. S. w R. i oraz do pozostawienia tego mienia w koszu na śmieci w pobliżu tegoż banku z którego zabrała je ustalona osoba, za pośrednictwem dwóch innych ustalonych osób, zabrał ww. mienie na (...) w W. celem dalszego nim dysponowania, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;
16. w dniu 20 lutego 2018 roku, ok. godz. 16:00, w W., woj. (...), działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi podającymi się za funkcjonariuszy Policji osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził Z. S. do niekorzystnego rozporządzenia jej własnym mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 20 000 zł w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonej przez nieustalone osoby podające się za funkcjonariuszy Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające na celu ochronę jej mienia przed kradzieżą i nakłonieniu jej do pobrania ww. sumy z oddziału banku W. w W. oraz do pozostawienia jej w koszu na śmieci w pobliżu tego banku z którego zabrała ją ustalona osoba, za pośrednictwem dwóch innych ustalonych osób, zabrał ww. mienie na (...) w W. celem dalszego nim dysponowania, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;

17. w dniu 6 marca 2018 roku, ok. godz. 14:00, na ul. W. w J., woj. (...), działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził W. K. do niekorzystnego do rozporządzenia jej własnym mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 81 000 zł, 9 500 USD, 1 500 EURO oraz biżuterii ze złota i kamieni szlachetnych o wartości nie mniejszej niż 4 000 zł, w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonej przez nieustalone osoby podające się za funkcjonariuszy Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające na celu ochronę jej mienia przed kradzieżą i nakłonieniu jej do spakowania go i powieszenia na furtce ogrodzenia własnej posesji, po zabraniu tegoż mienia przez ustaloną osobę, za pośrednictwem innej ustalonej osoby zabrał od niej ww. mienie na terenie Centrum Handlowego K. w W. celem dalszego nim dysponowania, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;
18. w dniu 28 marca 2018 roku, ok. godz. 11:00, przy ul. B. w W., działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził K. F. do niekorzystnego rozporządzenia jej własnym mieniem w postaci złotych monet oraz biżuterii ze złota i kamieni szlachetnych o wartości nie mniejszej niż 50 000 zł, w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonej przez nieustalone osoby podające się za funkcjonariuszy Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające na celu ochronę jej mienia przed kradzieżą i nakłonieniu jej do wyrzucenia przez okno mieszkania, po zabraniu tegoż mienia przez ustaloną osobę, za pośrednictwem innej ustalonej osoby zabrał od niej ww. mienie celem dalszego nim dysponowania, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;
19. w dniu 5 kwietnia 2018 roku, ok. godz. 16:00, w W. na ul. L., działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi

i nieustalonymi osobami podającymi się funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził M. Z. do niekorzystnego rozporządzenia jej własnym mieniem znacznej wartości w postaci złotych monet i biżuterii ze złota i kamieni szlachetnych o wartości nie mniejszej niż 300 000 zł, w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonej przez nieustalone osoby podające się za funkcjonariuszy Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające na celu ochronę jej mienia przed przestępcami i nakłonieniu jej do spakowania go i powieszenia na furtce ogrodzenia własnej posesji, po zabraniu ww. mienia przez ustaloną osobę, zabrał je od niej celem dalszego nim dysponowania, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. 294 § 1 k.k. z art. 65 § 1 k.k.;

20. w dniu 10 kwietnia 2018 roku, ok. godz. 12:00, w P., woj. (...), działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy CBA, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłował doprowadzić A. b. do niekorzystnego rozporządzenia jej mieniem własnym w postaci pieniędzy w kwocie 26 700 zł w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonej przez nieustaloną osobę podającą się za funkcjonariusza Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające na celu ochronę jej mienia i nakłonieniu pokrzywdzonej do pobrania ww. kwoty z oddziału banku (...) w P., skierował w pobliże tego banku ustaloną osobę pod odbiór ww. mienia, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na zatrzymanie tej osoby przez funkcjonariuszy Policji, czyniąc to celu osiągania stałego dochodu z popełnianego przestępstwa, tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;
21. w dniu 12 kwietnia 2018 roku, ok. godz. 14:00, w W. na ul. A., działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi i nieustalonymi osobami podającymi się za funkcjonariuszy Policji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził A. B. i W. S. do niekorzystnego rozporządzenia ich własnym, mieniem w postaci biżuterii ze złota i kamieni szlachetnych o wartości nie mniejszej niż 46 300 zł, pieniędzy

w kwocie 17 000 zł, 8 200 EURO i 13 650 USD w ten sposób, że po wprowadzeniu pokrzywdzonej przez nieustalone osoby podające się za funkcjonariuszy Policji telefonicznie w błąd, iż prowadzone są czynności służbowe przez Policję mające na celu ochronę jej mienia przed wyłudzeniami i nakłonieniu jej do pozostawienia ww. mienia w koszu na śmieci, z którego zabrała je ustalona osoba, za pośrednictwem drugiej ustalonej osoby, zabrał od ww. mienie celem dalszego nimi dysponowania, czyniąc sobie stały dochód z popełnianego przestępstwa, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 21 maja 2020 r., sygn. akt V K (...):

1. w pkt I oskarżonego A. R. M. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie 1 i za to, na mocy art. 258 § 1 k.k., skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności;
2. w pkt II, w ramach czynów zarzucanych oskarżonemu w punktach 2-18 i 21 przyjął, że A. R. M. czynów tych dopuścił się w krótkich odstępach czasu, przy wykorzystaniu takiej samej sposobności, to jest działając w warunkach ciągu przestępstw, o których mowa w art. 91 § 1 k.k. i za to, na mocy art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., skazał go na karę 10 lat pozbawienia wolności;
3. w pkt III oskarżonego A. R. M. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie 19 i za to, na mocy art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., skazał go, zaś na mocy art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności;
4. w pkt IV oskarżonego A. R. M. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie 20 i za to, na mocy art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., skazał go, zaś na mocy art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
5. w pkt V, na mocy art. 46 § 1 k.k., zasądził solidarnie od oskarżonego A. R. M. na rzecz pokrzywdzonych obowiązek naprawienia szkody;

6. w pkt VI, na mocy art. 86 § 1 k.k. i art. 91 § 2 k.k., w miejsce kar jednostkowych orzeczonych w punktach I, II, III i IV wymierzył oskarżonemu A. R. M. karę łączną 13 lat pozbawienia wolności;
7. w pkt VII, na mocy art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu A. R. M. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie;
8. w pkt VIII zasądził od oskarżonego A. R. M. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 600 złotych tytułem opłaty, zwalniając go od pozostałych kosztów sądowych, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Od ww. wyroku Sądu Okręgowego apelacje wnieśli obrońcy oskarżonego, zaskarżając to orzeczenie w całości.

Obrońca oskarżonego – adw. J. K., zarzucił:

- obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z 410 k.p.k., poprzez dowolne, a tym samym nieuprawnione, wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, obiektywizmu oraz wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego niedanie przymiotu wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego A. R. M. w zakresie dotyczącym jego uczestnictwa w zorganizowanej grupie przestępczej, której działalność polegała na dokonywaniu oszustw metodą „na policjanta” na szkodę osób starszych, a jednocześnie danie wiary zeznaniom M. C. K., który wskazywał, na istotną rolę oskarżonego w opisanym powyżej procederze, polegającą m.in. na rozdzielaniu pieniędzy pochodzących z przestępstwa, co w konsekwencji doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych mającego wpływ na treść orzeczenia polegającym na uznaniu, że A. R. M. był członkiem zorganizowanej grupy przestępczej, w sytuacji gdy zeznania w/w stanowią li tylko pomówienia, mające na celu niejako wybielenie siebie, a nadto spowodowane są konfliktem osobistym z oskarżonym;
- obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z 410 k.p.k., poprzez dowolne, a tym samym nieuprawnione wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, obiektywizmu oraz wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego, uznanie, że zeznania M. P. mają w niniejszej sprawie znaczenie drugorzędne w zakresie, w jakim opisuje on rolę jaką pełnił w

przestępczym procederze M. C. K., w sytuacji gdy zeznania w/w stanowią dowód na to, że A. R. M., nie miał nic wspólnego z działalnością M. C. K. w zakresie czynów opisanych w pkt od 1 do 11 wyroku;

- obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z 410 k.p.k., poprzez dowolne, a tym samym nieuprawnione wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, obiektywizmu oraz wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego, niedanie przymiotu wiarygodności zeznaniom świadka M. S. na rozprawie w dniu 23 października 2019 roku w zakresie, w jakim nie potwierdza on swoich zeznań złożonych w postępowaniu przygotowawczym, w sytuacji gdy zeznania w/w korelują z wyjaśnieniami oskarżonego i nie ma obiektywnego powodu, aby nie dawać im przymiotu wiarygodności;

- obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z 410 k.p.k., poprzez dowolne, a tym samym nieuprawnione wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, obiektywizmu oraz wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego, niedanie przymiotu wiarygodności zeznaniom świadka G. G. na rozprawie w dniu 23 października 2019 roku w zakresie, w jakim nie potwierdza on swoich zeznań złożonych w postępowaniu przygotowawczym, w sytuacji gdy zeznania w/w korelują z wyjaśnieniami oskarżonego i nie ma obiektywnego powodu, aby nie dawać im przymiotu wiarygodności;

- obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z 410 k.p.k., poprzez dowolne, a tym samym nieuprawnione wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, obiektywizmu oraz wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego, danie przymiotu wiarygodności zeznaniom świadków K. W. oraz M. S. w zakresie, w jakim opisują oni rolę i udział oskarżonego w zorganizowanej grupie przestępczej, mającego wpływ na treść orzeczenia polegającym na uznaniu, że A. R. M. był członkiem zorganizowanej grupy przestępczej, w sytuacji gdy zeznania w/w stanowią li tylko pomówienia, mające na celu niejako wybielenie siebie, a nadto spowodowane są konfliktem osobistym z oskarżonym i mają na celu oczernienie go;

- obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 170 k.p.k. w zw. z art. 193 k.p.k., poprzez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu fonoskopii w celu ustalenia czy głos wskazywany przez

świadców jako głos oskarżonego to w istocie nim jest, albowiem w/w kwestionuje tę okoliczność;

- naruszenia prawa materialnego, tj. art. 12 k.k. i art. 91 § 1 k.k., przez uznanie, że przypisane oskarżonemu czyny w pkt 2-18 i 21 tworzą ciąg przestępstw, w sytuacji gdy w istocie mamy do czynienia z czynem ciągłym, co miało istotny wpływ na kwalifikację prawną czynu i wymiar kary;

- rażącą niewspółmierność kary 13 lat pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego do rodzaju i rozmiaru ujemnych następstw ww. czynu, właściwości i warunków osobistych oskarżonego oraz sposobu życia przed popełnieniem przestępstwa, w tym przede wszystkim jego niekaralności, które to okoliczności łącznie wymagały orzeczenia kary pozbawienia wolności w łagodniejszym wymiarze;

- rażącą niewspółmierność orzeczonego środka kompensacyjnego w postaci obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonych do faktycznie osiągniętej korzyści majątkowej przez oskarżonego.

Zarzucając powyższe, obrońca wniósł o uchylenie orzeczenia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Obrońca oskarżonego – adw. K. K., zarzucił naruszenie:

1. art. 193 § 1 k.p.k. przez nieuwzględnienie wniosku obrony o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu fonoskopii na okoliczność ustalenia czy na materiale dowodowym w postaci nagrań operacyjnych zapisany został głos oskarżonego, a jeśli tak, to w których nagraniach i rozmowach, złożonego na rozprawie dnia 12 maja 2020 r., mimo że opinia ta miała istotne znaczenie dla ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy;
2. art. 7 k.p.k. i art. 4 k.p.k. przez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego odnośnie zeznań świadków K. W., M. S., G. G., M. C. K., J. K., M. P. i M. S.;
3. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 5 § 1 k.p.k. przez przyjęcie, wbrew materiałowi dowodowemu, że A. R. M. miał świadomość udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, z popełnianych przestępstw uczynił sobie z tego stałe

źródło dochodu oraz że dopuścił się wszystkich zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów.

Na wypadek nieuwzględnienia ww. zarzutów, obrońca podniósł zarzut wymierzenia kary rażąco niewspółmiernej.

W związku z powyższym, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny w (...) – po rozpoznaniu wniesionych apelacji – wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2021 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok (pkt I) i orzekł o kosztach procesu za postępowanie odwoławcze (pkt II i III).

Kasację od ww. wyroku Sądu Apelacyjnego wniosła obrońca A. R. M. – adw. E. A. Z. (substytucja), zaskarżając to orzeczenie w całości.

Skarżąca zarzuciła rażąco obrazę art. 433 § 2 k.p.k., art. 437 § 1 i 2 k.p.k., art. 438 pkt 1, 2 i 3 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w związku z art. 2 § 2, art. 4, art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 3 k.p.k., art. 201 k.p.k. i art. 196 § 3 k.p.k., art. 410 i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., polegającą na nietrafnej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Okręgowego, przejawiającej się w:

- niewłaściwym uznaniu, iż Sąd Okręgowy oparł się na całokształcie materiału dowodowego sprawy, ocenił go w sposób zgodny z przepisami prawa procesowego, zaś zebrany w sprawie materiał dowodowy wykluczał inne rozstrzygnięcie niż Sądu meriti;
- niezasadnym przyjęciu, iż Sąd Okręgowy nie obraził zasady obiektywizmu, zasady in dubio pro reo oraz zasady swobodnej oceny dowodów, przypisując skazanemu sprawstwo zarzucanych mu czynów;
- bezpodstawnym przyjęciu, że zasadne było oddalenie przez Sąd Okręgowy wniosku dowodowego o powołanie biegłego z zakresu fonoskopii, który nie tylko był przydatny do stwierdzenia wnioskowanych okoliczności, lecz służył ustaleniu faktów mających dla rozstrzygnięcia kapitalne znaczenie.

Przedstawiając powyższe zarzuty, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) oraz poprzedzającego go wyroku Sądu

Okręgowego w W. i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania w I instancji.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na zaprezentowane przez obrońcę stanowisko, wniósł o oddalenie wniesionej kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym, dlatego też podlegała oddaleniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W przepisie art. 523 § 1 k.p.k. ustawodawca jasno określił podstawy kasacyjne, wskazując, że nadzwyczajny środek zaskarżenia w postaci kasacji może być wniesiony tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło mieć ono istotny wpływ na treść orzeczenia.

Nadto, zgodnie z art. 519 k.p.k., w realiach niniejszej sprawy, kasacją obrońcy mogło być zaskarżone wyłącznie orzeczenie sądu odwoławczego. W bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wskazywano, że wniesienie kasacji nie może prowadzić do ponownej kontroli odwoławczej orzeczenia sądu pierwszej instancji. Wyjątkiem od tej reguły jest sytuacja, gdy w toku postępowania odwoławczego dojdzie do tzw. „efektu przeniesienia”, czyli zaabsorbowania do orzeczenia sądu *ad quem* uchybień popełnionych przez sąd pierwszej instancji. Kontrolą kasacyjną objęte są kwestie wyłącznie prawne, zawężone do kategorii uchybień wymienionych w art. 523 § 1 k.p.k., popełnionych przez organ odwoławczy. Specyfika i wyjątkowość postępowania kasacyjnego nie pozwala zatem na prowadzenie dublującej, „trzecioinstancyjnej” kontroli orzeczenia sądu pierwszej instancji (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2019 r., IV KK 694/18, LEX nr 2604055).

Odnosząc przedstawione uwagi do kasacji wniesionej w niniejszej sprawie, należy stwierdzić, że jej autorka zamierzała w istocie do przeprowadzenia powtórnej kontroli odwoławczej wyroku Sądu Okręgowego w W.. Porządkując treść szeroko zredagowanego zarzutu kasacyjnego, w którym zbiorczo podniesiono naruszenie różnorodnych przepisów postępowania, wywieść należy, że skarżąca przez pryzmat zarzutu rażącego naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art.

457 § 3 k.p.k., upatrywała wadliwość kontroli instancyjnej, która miała skutkować obrazą art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 3 k.p.k., art. 201 k.p.k. i art. 196 § 3 k.p.k., art. 410 k.p.k. oraz art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. Stanowisko kasacji koncentrowało się na zakwestionowaniu prawidłowości procedowania sądu odwoławczego w zakresie instancyjnej kontroli oceny dowodów (której dokonał sąd pierwszej instancji) oraz krytyce potraktowania wniosku obrońcy o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu fonoskopii.

W przedmiocie dotyczącym pierwszej z podniesionych kwestii sąd drugiej instancji podał, jakie względy zadecydowały o tym, że podziela dokonaną przez sąd *meriti* oceną dowodów i w konsekwencji nie uznaje zarzutów apelacji za zasadne. Wypada przypomnieć, że zasada swobodnej oceny dowodów nakazuje uwzględniać wszystkie przeprowadzone dowody (dopuszczalne w świetle reguł dowodowych) i przy ich ocenie kierować się przede wszystkim zasadami logicznego myślenia oraz dodatkowo podkreśla konieczność przestrzegania wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Ten sposób procedowania sądu odwoławczego miał na względzie, natomiast skarżąca nie wykazała, aby w toku przeprowadzonej kontroli instancyjnej realizacja którejkolwiek z powyższych zasad została błędnie przez organ *ad quem* oceniona. W kwestii naruszenia art. 7 k.p.k. istotne jest bowiem wykazanie konkretnych uchybień w przedstawionym przez sąd wywodzie argumentacyjnym (w postaci naruszeń ww. elementów), natomiast sama prezentacja przez skarżącą własnej oceny dowodów czy interpretacji ustalonych okoliczności, nie jest aktywnością, która może doprowadzić do stwierdzenia rażącego naruszenia prawa. Sam fakt, że przyjęte przez sądy założenia dowodowe nie odpowiadają subiektywnym oczekiwaniom skazanego, nie jest wystarczający do uznania zasadności zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów. Wbrew odmiennemu stanowisku autorki kasacji, sąd pierwszej instancji dokonał właściwej i zgodnej z naczelnymi zasadami postępowania karnego oceny wszystkich zebranych w sprawie dowodów, wyciągnął z niej trafne wnioski, zaś tę analizę sąd odwoławczy w pełni zaakceptował, jako logiczną, zgodną z zasadą prawidłowego rozumowania oraz wiedzy i doświadczenia życiowego.

W treść zarzutu kasacyjnego wpisane zostało również naruszenie art. 5 § 2 k.p.k., choć w apelacjach obrońców nie został podniesiony zarzut naruszenia tego

przepisu, stąd też trudno uznać, aby na skutek przeprowadzonej kontroli instancyjnej mogło dojść do obrazu tego przepisu. Należy też wskazać, że naruszenie reguły *in dubio pro reo* możliwe jest jedynie w sytuacji, gdy po przeprowadzonym prawidłowo postępowaniu dowodowym i odpowiadającej standardom wynikającym z art. 7 k.p.k. ocenie materiału dowodowego, nadal istnieją niedające się usunąć wątpliwości, które sąd rozstrzyga niezgodnie z kierunkiem określonym w przepisie art. 5 § 2 k.p.k. Oznacza to, że w przypadkach, w których skarżący kwestionuje ocenę poszczególnych dowodów, nie może być mowy o naruszeniu art. 5 § 2 k.p.k. Zarzuty obrazu art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. mają bowiem charakter rozłączny. Nadto, skarżąca wskazała też na rażącą obrazę art. 410 k.p.k., niemniej nie próbowała nawet wykazać, aby sąd *meriti* dokonując ustaleń faktycznych nie ujawnił określonego dowodu, a w konsekwencji pominął go, jak też oparł się na dowodach formalnie nieujawnionych i niezaliczonych w poczet materiału dowodowego – a co przez sąd odwoławczy, orzekający w granicach zaskarżenia, zostałoby wadliwie ocenione. Z kolei dla skutecznego podniesienia zarzutu obrazu art. 4 k.p.k. nie wystarczy ogólne stwierdzenie o braku obiektywizmu sądu, opierające się wyłącznie na subiektywnym odczuciu strony postępowania karnego, w szczególności wynikającym z odmiennej od dokonanej przez sąd oceny materiału dowodowego.

Sąd *ad quem* rozważył również zarzuty apelacyjne dotyczące oddalenia przez sąd pierwszej instancji wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu fonoskopii. Również w tym przedmiocie sąd odwoławczy przedstawił powody uznania tych zarzutów za niezasadne. Skarżąca w uzasadnieniu kasacji skupiła się wyłącznie na przytoczeniu – wynikających z orzecznictwa Sądu Najwyższego – ogólnych wskazań dotyczących reguł oddalania wniosków dowodowych, pomijając zupełnie przedstawiony przez sąd odwoławczy wywód argumentacyjny, w którym podkreślono, że dla rozstrzygnięcia sprawy zapisy rozmów telefonicznych miały drugorzędne znaczenie. Sam zaś wniosek został zgłoszony w celu weryfikacji, czy głos ujawniony w zapisie tych rozmów należy do skazanego. Tymczasem dowody dopuszcza się w celu udowodnienia konkretnych okoliczności, nie zaś w celu weryfikacji wszelkich wątpliwości zgłaszanych przez stronę. Bezsprzecznie każde oddalenie wniosku dowodowego strony ogranicza w

jakimś stopniu jej uprawnienia do zgłaszania żądań w tym przedmiocie. Z punktu widzenia kontroli kasacyjnej, prawnie istotne są jednakże jedynie takie uchybienia, które mogły wywrzeć istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia. W procedowaniu sądu odwoławczego takich uchybień nie stwierdzono. Za całkowicie niezrozumiałe należy uznać podniesienie w zarzucie kasacyjnym naruszenia art. 201 k.p.k. i art. 196 § 3 k.p.k., w sytuacji gdy dowód z opinii biegłego nie został przeprowadzony.

Uwzględniając całokształt powyższych rozważań, wobec oczywistej bezzasadności wszystkich zarzutów kasacyjnych oraz niewystąpieniu uchybień, które nakazywałyby rozpoznanie sprawy w zakresie szerszym niż określony granicami zaskarżenia i podniesionymi zarzutami, Sąd Najwyższy oddalił przedmiotową kasację, rozstrzygając jednocześnie o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego (art. 624 § 1 k.p.k.) oraz o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu – za sporządzenie i wniesienie kasacji, z uwzględnieniem podatku od towarów i usług (§ 17 ust. 3 pkt 2 oraz § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu – Dz.U.2019.18 t.j. z dnia 2019.01.04).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.